

Dat de schooltaxi je kind ophaalt en ook weer thuis brengt, is niet altijd zeker

VAAK GAAT HET WEL GOED: LEERLINGEN OP WEG NAAR SCHOOL IN 2015. FOTO PATRICK POST

Onvrede • Kwetsbare leerlingen die op een vervoersregeling zijn aangewezen, zijn soms uren onderweg naar school. Als ze al worden opgehaald.

JOOST VAN EGMOND, REDACTIE ONDERWIJS&OPVOEDING

Om half zes waren ze thuis. Drie kinderen van Corine van Hardeveld hadden een uur op school moeten wachten en vervolgens twee uur in de file gestaan. De chauffeur die ze had opgehaald, was overstuur en vond de kinderen onhandelbaar. Dat verbaast me niks, dacht Van Hardeveld. De kinderen konden alleen nog maar huilen die avond.

Het is een van de vele incidenten met leerlingenvervoer die belangenorganisatie Ouders & Onderwijs inventariseerde. Ouders gaven in hun enquête het vervoer rapportcijfer 5.

Zo'n 70.000 leerlingen in Nederland volgen speciaal onderwijs, omdat ze door bijvoorbeeld een visuele beperking of een afwijkende ontwikkeling zoals autisme of ADHD niet in het regulier onderwijs terecht kunnen. Voor hen zijn er in heel Nederland 264 scholen, die vaak weer specialiseren in een bepaald type leerling. De dichtstbijzijnde passende school kan daardoor ver van huis zijn.

Gemeenten moeten daarom indien nodig vervoer aanbieden om deze leerlingen naar en van school te brengen. Die besteden dat uit aan een commerciële vervoerder. Een soortgelijke regeling is er ook voor leerlingen die naar een internationale schakelklas gaan, zoals vluchtelingen.

Het vervoer geeft geregeld grote problemen. Driekwart van de respondenten op een enquête van Ouders & Onderwijs gaf aan weleens een klacht te hebben ingediend over het leerlingenvervoer. Dat loopt van te laat komen tot ronduit vergeten een kind op te halen. Dat laatste is Van Hardeveld meermalen overkomen. "Dan zit je 's ochtends klaar en komt er niemand. Of belt 's middags de school dat je kinderen er nog staan."

Maar ook als een rit verloopt zoals gepland, kan de belasting voor de leerling zwaar zijn, vooral de lange reistijd. Een kleuter van vier of vijf die dagelijks meer dan twee uur in een busje doorbrengt, is bepaald geen uitzondering. Heel wat ouders noemen ook onrust onder de kinderen in de bus, tot slaan en schoppen aan toe.

Kwetsbaar

Het gaat om kinderen die toch al kwetsbaar zijn, benadrukt Lobke Vlaming van Ouders & Onderwijs. "Ze zijn vaak minder belastbaar, daarom zitten ze nou juist niet in het regulier, maar in het speciaal onderwijs. Dan is het heel krom dat we juist die kinderen die structuur en rust het meeste nodig hebben, de minste structuur en rust bieden."

Organisaties als de Kinderombudsman, Ieder(in) en Ouders & Onderwijs proberen al jaren om deze problemen op de agenda te krijgen. Drie jaar terug stelde de Kinderombudsman uitgangspunten op om het vervoer te verbeteren, waarbij het kind centraal moest staan, maar daar nog is niets mee gebeurd, concludeert kinderombudsman Margrite Kalverboer in een brief aan de Tweede Kamer. Ook de nieuwe minister Dennis Wiersma toont wat haar betreft onvoldoende daadkracht en ambitie om op te komen voor kinderen in het speciaal onderwijs.

Woensdag praat de Tweede Kamer hierover met de minister. Vlaming wil vooral dat de Kamer Wiersma aanspoort om randvoorwaarden te stellen voor het vervoer. "Begin eens met een maximumreistijd vast te leggen, bijvoorbeeld 45 minuten." Ook zou er verplichte pedagogische opleiding voor chauffeurs moeten komen of een begeleider in de bus. Nu zijn er wel cursussen, maar niet verplicht.

Ouders rapporteren dan ook enorme verschillen in ervaringen met chauffeurs. Als de vaste chauffeur er is, gaat het geweldig, benadrukt Van Hardeveld. Dan zitten de kinderen te juichen aan de ontbijttafel. Maar onlangs telde ze in drie weken tijd 22 chauffeurs. Ze is het maar gaan noteren, met een korte typering van hoe ze op haar overkwamen. 'Vriendelijk', stond er dan, of 'heel boos'. "En daar moet je dan je kinderen aan meegeven. Dat is erg moeilijk."

Vechten om het vervoer op de agenda te krijgen

Ouders dienen veel klachten in over het leerlingenvervoer, maar een even veelgehoorde klacht is dat daar niets mee gebeurt. In de Bollenstreek hebben ouders zich verenigd. "Dat is een belangrijke eerste stap, vertelt Els Vink uit Noordwijk. "Ouders worden nauwelijks geïnformeerd door de vervoerder en hebben het gevoel dat ze er alleen voor staan. Ook is er zicht gekomen op de lastige positie van de chauffeurs. Die hebben vaak niet de macht om iets te veranderen, maar moeten wel klachten en vragen van ouders, kinderen en scholen opvangen."

Vink ziet veel chauffeurs die geweldig werk leveren. "Die willen we absoluut niet kwijt. Maar ze krijgen niet de randvoorwaarden om hun werk goed te doen." Dat ondervond ze uit de eerste hand, toen ze in 2019 zelf is gaan rijden. "Ik kreeg de sleutel voor de bus op vrijdag door de brievenbus en ging maandagochtend zonder enige voorbereiding van start."

In haar regio zitten nu chauffeurs, ouders en scholen met de wethouders om de tafel om te kijken hoe het beter kan. Concrete verbetering ziet ze nog niet. "Wethouders merken dat het hun verantwoordelijkheid is, maar ik ben bang dat ze ouders tegenover de vervoerder blijven zetten. De gemeente Noordwijk erkent dat er serieuze uitdagingen zijn en streeft er-naar om 'binnen de mogelijkheden verbeterpunten op te pakken'.
